

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně senátu JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, proti žalovanému: **Úřad pro ochranu osobních údajů**, se sídlem v Praze 7, Pplk. Sochora 27, proti rozhodnutí předsedkyně žalovaného ze dne 11. 5. 2018, č. j. UOOU-00148/13-107, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 5. 2019, č. j. 6 A 88/2018 - 45,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozsudkem Městského soudu v Praze (dále též jen „městský soud“) označeným v záhlaví byla zamítnuta žaloba žalobce proti rozhodnutí předsedkyně žalovaného, jímž byl zamítnut rozklad žalobce a potvrzeno rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 3. 2018, č. j. UOOU-00148/13-100 (dále jen „rozhodnutí správního orgánu prvního stupně“). Správní orgán prvního stupně uznal žalobce vinným ze spáchání správního deliktu podle § 45 odst. 1 písm. e) tehdy platného zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů (dále jen „zákon o ochraně osobních údajů“), v souvislosti se zpracováním citlivých osobních údajů bez právního titulu, čímž došlo k porušení povinnosti správce stanovené v § 9 zákona o ochraně osobních údajů, za což byla žalobci uložena pokuta ve výši 240 000,- Kč a povinnost nahradit náklady řízení. Správní orgán prvního stupně dospěl k závěru, že není

nezbytné uchovávat profil DNA v Národní databázi DNA (dále též jen „databáze DNA“) u osob, které nebyly pravomocně odsouzeny, bez ohledu na způsob ukončení trestního stíhání. To platí u osob J. H., V. H. a Ing. J. Š.. U J. P. pak nezbytnost dalšího uchovávání není naplněna s ohledem na povahu trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí, který nevykazuje dostatečnou míru společenské škodlivosti a nebezpečnosti pro společnost. U D. Š. a P. Š. pak žalobce pochybení uznal. Předsedkyně žalovaného se se závěry žalovaného ztotožnila, když dále doplnila, že přes absenci výslovné zmínky v zákoně je povaha trestného činu stále nejvýznamnějším hlediskem určujícím okruh osob, jejichž vzorek bude uchován v databázi DNA. Povaha trestného činu je určena významem chráněného zájmu, okolnostmi, za nichž byl čin spáchán, a další uchování vzorku je dáno jeho faktickou využitelností pro odhalení pachatele druhově vymezeného trestného činu. S odkazem na předchozí rozhodnutí městského soudu pak je kritériem nezbytnosti i závažnost trestného činu daná typovou společenskou škodlivostí, způsobem provedení činu a pravděpodobností zanechání biologické stopy na místě činu, jakož i opakovaností útoku či recidivě úmyslné trestné činnosti. Nelze tak akceptovat jako výhradní kritérium dalšího zpracování citlivých údajů subjektivní stránku trestného činu v podobě úmyslu, ale je třeba zohlednit i další hlediska. Úmyslné zavinění trestného činu je dostačující z hlediska sběru osobních údajů, nikoli však pro účely jejich dalšího zpracovávání.

II. Rozhodnutí městského soudu

[2] Městský soud napadeným rozsudkem žalobu zamítl, neboť správní orgány obou stupňů dospěly ke správným závěrům. Podle soudu u tří ze šesti osob (J. H., Ing. J. Š. a V. H.), jejichž citlivé údaje byly zpracovávány, došlo k zastavení trestního stíhání z důvodu účinné lítosti nebo ke zproštění obžaloby, pročez se na dotyčné musí hledět jako na nevinné, a proto je pokračující zpracování jejich osobních údajů v databázi DNA nezákonné. Totéž platí i pro čtvrtou osobu (J. P.), která byla trestně stíhána pro trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí, což není trestná činnost svým charakterem natolik závažná, aby bylo nezbytné uchovávat profil DNA, a to ve srovnání s trestnou činností násilnou či drogovou, nadto se nejednalo ani o recidivu. Odkázal na svoje závěry posouzené v předchozích fázích řízení Nejvyšším správním soudem v rozsudku z 24. 10. 2017, č. j. 8 As 134/2016 – 38, který při přezkumu zákonnosti předešlého rozsudku městského soudu uvedl, že dotyčný soud při posouzení nezbytnosti dalšího zpracovávání citlivých údajů postupoval v souladu se zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (dále též jen „zákon o policii“), přičemž zohlednil nejen subjektivní stránku trestného činu, ale též charakter spáchaného trestného činu. Městský soud tak považoval za nadbytečné se znovu zabývat polemikou s tím, zda je nezbytné další zpracovávání osobních údajů při užití institutu účinné lítosti nebo u trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí.

III. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] V kasační stížnosti proti shora specifikovanému rozsudku žalobce (dále jen „stěžovatel“) uvedl, že je nepřezkoumatelný [§ 103 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“]. Je tomu tak proto, že se městský soud dostatečně nezabýval posouzením nezbytnosti uchování profilu DNA ani u trestného činu maření výkonu

úředního rozhodnutí ani u situace, kdy je využit institut účinné lítosti; na předchozí rozhodnutí ve věci tak odkázal bez větších souvislostí.

[4] Dále stěžovatel namítl, že došlo k nesprávnému posouzení právní otázky [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Městský soud rozsudkem porušil zásadu proporcionality při posuzování střetu práva na soukromí a práva na bezpečnost, jehož ochraně přispívá uchovávání osobních údajů v databázi DNA, při němž v konečném důsledku nedochází k ohrožení osobnostních práv pachatelů trestných činů v nepřiměřené míře. Zpracovávání osobních údajů policií je účinným prostředkem prevence recidivy, jejíž riziko je naplněno především u pachatelů úmyslných trestných činů, u nichž je zvýšená pravděpodobnost budoucí potřeby ztotožnění podle zanechaných stop. Uchovávání profilů DNA je pak přiměřeným zásahem do práv jedince k dosažení cíle, jímž je předcházení, vyhledávání a odhalování trestné činnosti a potrestání pachatelů a naplnění tak úkolů policie. Kritérium nezbytnosti je závislé na subjektivní stránce trestné činnosti a charakteru meritorního rozhodnutí v trestním řízení. Při omezení uchovávání osobních údajů jen na závažné trestné činy násilného nebo drogového charakteru by policie nemohla dostát své zákonem stanovené roli. Nelze se rovněž při posuzování recidivy omezit na recidivu stejnorodou, ale na recidivu obecně, když za časté dochází k eskalaci trestné činnosti od méně závažné k závažnější. S ohledem na rostoucí podíl recidivistů na páchání trestné činnosti se zvyšuje využitelnost uchování osobních údajů pachatelů všech úmyslných trestných činů.

[5] Při posuzování nezbytnosti zpracování osobních údajů policie přihlíží ke kriminální minulosti dané osoby i k případným dalším probíhajícím trestním řízením, jakož i jiným hlediskům. U trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí (J. P.) se jedná o trestnou činnost, která v obecné rovině porušuje či ohrožuje řádný výkon veřejné moci či její fungování, může se jednat i o trestný čin účasti na zločinném spolčení. Taková závažná trestná činnost odůvodňuje uchování osobních údajů, a to i s ohledem na úmysl, který je znakem skutkové podstaty trestných činů tohoto charakteru nezaručujícím, že nedojde k recidivě. V projednávané věci kromě toho šlo o výkon činnosti, jež byla zakázána, což mělo dalšímu páchání trestné činnosti bránit. Jmenovaný se uvedené trestné činnosti dopouštěl opakovaně, byl za ni v minulosti opakovaně pravomocně odsouzen a byl prověřován i pro majetkovou trestnou činnost, u níž lze předpokládat vznik kriminalistických stop, jejichž porovnáním s evidencí by bylo možné odhalit a usvědčit pachatele.

[6] Nelze souhlasit s posuzováním kritéria nezbytnosti pouze ve vztahu ke konkrétním trestným činům, neboť by to připouštělo pouze stejnorodou recidivu, velmi častá je však recidiva nestejnorodá a rovněž kriminální vývoj pachatele. V takové situaci nelze souhlasit s hodnocením předešlé trestné činnosti jako bagatelní. Zpracování profilů DNA vytváří předpoklady pro úspěšný boj s recidivisty. Sám městský soud nerespektoval svůj právní názor uvedený v předešlém rozsudku, kde k naplnění kritéria nezbytnosti postačovala obecná recidiva úmyslné trestné činnosti a u jiné osoby trestný čin padělání a pozměňování veřejné listiny. Soudní praxe nevyhodnocuje naplnění uvedeného kritéria pouze korektivem násilné či drogové trestné činnosti, ale pouze formou zavinění ve formě úmyslu.

[7] Městský soud rovněž nesprávně vyhodnotil povahu účinné lítosti pro účely naplnění kritéria nezbytnosti dalšího zpracovávání osobních údajů, když kromě toho nenabídl žádné úvahy týkající se této otázky. Dotyčná osoba musela nejprve uznat, že trestný čin spáchala, a to pod tlakem hrozícího postihu. Z kriminalistického pohledu tak jde o pachatele, pouze bylo upuštěno od jeho potrestání. Zásadním atributem kriminality a kriminalistiky je spáchání úmyslného trestného činu. Je tak třeba zkoumat nejen formální typ rozhodnutí, ale i jeho obsah. Pravomocné odsouzení není podmínkou nezbytnosti dalšího uchovávání osobních údajů, podstatné je jednání rozporné s trestním právem s úmyslným zaviněním nevylučující obdobné jednání v budoucnu.

[8] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na napadený rozsudek, s nímž se ztotožnil. Pro účely dalšího zpracování osobních údajů v databázi DNA je třeba k naplnění kritéria nezbytnosti posoudit nejen subjektivní stránku trestného činu, ale rovněž povahu a závažnost daného činu, což stěžovatel nečinil. K omezení práva na soukromí dotčených osob v zájmu zajištění bezpečnosti ostatních pak nedošlo zákonem předvídaným způsobem. Přístup žalovaného nebrání tomu, aby v databázi byly dále zpracovávány profily DNA pachatelů i jiné než násilné trestné činnosti, pokud bude naplněno kritérium nezbytnosti v podobě zohlednění povahy a závažnosti trestné činnosti. Opakování trestné činnosti téhož druhu u J. P. stěžovatel poprvé uvádí v kasační stížnosti, pročez jde o námitku nepřipustnou. Prověřování pro majetkovou trestnou činnost je pak zcela irrelevantní. Neztotožnil se s názorem stěžovatele, že je možné další zpracování osobních údajů bez ohledu na povahu meritorního rozhodnutí. Pouze při zohlednění pravomocného odsouzení lze dostat principu presumpce neviny. Uvedené závěry byly potvrzeny již správními soudy v předchozích fázích řízení.

IV. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti. Konstatoval, že stěžovatel je osobou oprávněnou k jejímu podání (§ 102 s. ř. s.), kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[10] Důvodnost kasační stížnosti Nejvyšší správní soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), přičemž dospěl k závěru, že tomu tak není.

[11] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku [IV./A; § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.] a dále námitkou v podobě nesprávného posouzení právní otázky soudem způsobující nezákonnost [IV./B; § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.].

IV./A

[12] Nepřezkoumatelnost rozsudku stěžovatel spatřoval v tom, že městský soud dostatečně nerozvedl svoje úvahy týkající se absence naplnění kritérií nezbytnosti dalšího zpracovávání osobních údajů v databázi DNA v případech, kdy trestní stíhání skončí

nikoli pravomocným odsouzením, ale využitím institutu účinné lítosti, resp. došlo k odsouzení pro trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí. Námitka není důvodná.

[13] Především je třeba uvést, že pro nepřezkoumatelnost je na místě rozsudek krajského soudu zrušit až tehdy, kdy z něj nelze dovodit závěry, na nichž byl postaven, případně jsou jeho závěry rozporné. Kasace rozsudku krajského soudu pro nepřezkoumatelnost je tedy až krajním krokem (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu z 5. 12. 2017, č. j. 2 As 196/2016 - 123, publ. pod č. 3668/2018 Sb. NSS). V rozhodovací praxi Nejvyššího správního soudu již vykrytalizoval závěr, že za nepřezkoumatelný nelze považovat takový rozsudek, případně v dřívějších fázích řízení učiněná rozhodnutí správních orgánů, který odkazuje na přezkoumatelné závěry buď správních orgánů jako celku (rozsudek Nejvyššího správního soudu z 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 - 130, publ. pod č. 1350/2007 Sb. NSS), nebo u odvolacího správního orgánu při odkazu a ztotožnění se se závěry správního orgánu prvního stupně (rozsudek Nejvyššího správního soudu z 31. 10. 2014, č. j. 6 As 161/2013 - 25, publikovaný jako ostatní rozhodnutí Nejvyššího správního soudu na www.nssoud.cz), neboť rozhodnutí správních orgánů je třeba posuzovat jako jeden celek (rozsudek Nejvyššího správního soudu z 27. 2. 2013, č. j. 6 Ads 134/2012 - 47). Nejvyšší správní soud nevidí důvod, aby uvedený přístup nebyl aplikován i na současnou situaci, kdy městský soud v odůvodnění rozsudku odkázal na svoje předchozí rozhodnutí, jež učinil v řízení mezi stejnými účastníky pouze v jeho dřívější fázi, nadto podrobené následnému přezkumu Nejvyšším správním soudem. Takový pozdější rozsudek není nepřezkoumatelný, pokud jsou v rozsudku, na který městský soud pro stručnost a obeznamenost účastníků řízení s jeho závěry odkazuje, takové závěry uvedeny. Po seznámení s rozsudkem Městského soudu v Praze z 13. 4. 2016, č. j. 3 A 86/2013 - 99, je třeba konstatovat, že úvahy ke sporným otázkám jsou uvedeny na str. 8, přičemž jsou zcela shodné jako v nyní napadeném rozsudku. Ten stručně odkázal na předchozí rozsudek proto, že byla jeho zákonnost prověřena kasačním soudem.

[14] Stěžovatel nesprávně míní, že bylo třeba v napadeném rozsudku podrobně odůvodňovat postoj městského soudu k otázce uplatnění kritéria nezbytnosti v případě institutu účinné lítosti. Nesprávnost úvahy stěžovatele je dána tím, že za stěžejní kritérium městský soud považoval pravomocné odsouzení pachatele trestného činu. Učinil-li takový závěr, pak bylo zcela legitimní a logické, že se nezabýval dalším zpracováním osobních údajů u „pachatele“, který fakticky odsouzen nebyl. Podstatou myšlenky městského soudu je, že k dalšímu zpracování osobních údajů v databázi DNA je nutné pravomocné odsouzení za úmyslný trestný čin, k němuž u tří shora jmenovaných osob prokazatelně nedošlo. V takovém případě by polemika s argumentací stěžovatele byla zcela nadbytečná.

[15] Totéž platí o argumentaci stěžovatele u trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí. Ve vztahu k němu městský soud uvedl, že daný trestný čin nepovažuje za natolik závažný, aby přes existenci pravomocného odsouzení pachatele za takový čin bylo nezbytné další zpracování jeho osobních údajů v databázi DNA. Jakkoli je odůvodnění městského soudu v napadeném rozsudku poměrně stručné (shodně s předchozím rozsudkem), přesto však obsahuje relevantní názory, jež soud vedly k jeho závěru o nedůvodnosti žalobních námitek. Nepovažoval za nezbytné další zpracování osobních údajů u J. P. s ohledem na absenci recidivy, zároveň posoudil charakter uvedeného trestného činu ve srovnání s trestnou činností společensky závažnějšího charakteru -

násilnou a drogovou. Pokud pak stěžovatel zmiňoval recidivu u dotyčného pro podporu svého postupu, jedná se o argumentaci nepřipustnou podle § 104 odst. 4 s. ř. s., neboť stěžovateli nic nebránilo, aby ji uplatnil již v rámci žalobních námitek, což však neučinil. Nyní tak nelze uvedenou otázku přezkoumávat na podkladě kasační stížnosti. Městský soud v napadeném rozsudku setrval na svém právním názoru, který byl odůvodněn stejně jako v dřívějším rozhodnutí ve věci, přičemž poukaz na jeho předchozí rozhodnutí nelze považovat za odkaz bez větších souvislostí, ale právě za podpůrný argument, neboť jeho úvahy byly z jeho pohledu úspěšně podrobeny přezkumu Nejvyšším správním soudem.

IV./B

[16] Kasační důvod spočívající v nesprávném posouzení právní otázky stěžovatel spatřoval v nedostatečném zohlednění zájmu společnosti na postihu trestné činnosti a upřednostnění zájmu dotčených osob, jejichž osobní údaje byly zpracovány v databázi DNA. Námitka není důvodná.

[17] Rovněž sporu o tom, že uchování profilu DNA pachatele trestné činnosti v databázi DNA je zásahem do jeho práva na ochranu soukromí, rovněž není sporu o tom, že je v zájmu společnosti potírat společensky škodlivé jednání v podobě trestné činnosti, k čemuž nepochybně slouží i odpovídající nástroje, mezi něž patří databáze DNA. Je však v tomto směru třeba vyjít z právní úpravy obsažené především v zákoně o policii.

[18] Podle § 65 odst. 1 zákona o policii v rozhodném znění *„policie může při plnění svých úkolů pro účely budoucí identifikace osoby a) obviněné ze spáchání úmyslného trestného činu nebo osoby, které bylo sděleno podezření pro spáchání takového trestného činu (...), snímat daktyloskopické otisky, zjišťovat tělesné znaky, provádět měření těla, pořizovat obrazové, zvukové a obdobné záznamy a odebírat biologické vzorky umožňující získání informací o genetickém vybavení.“*. Odstavec 5 pak stanovuje, že *„policie osobní údaje získané podle odstavce 1 zlikviduje, jakmile jejich zpracovávání není nezbytné pro účely předcházení, vyhledávání nebo odhalování trestné činnosti anebo stíhání trestných činů nebo zajišťování bezpečnosti České republiky, veřejného pořádku nebo vnitřní bezpečnosti.“*

[19] Podle § 79 odst. 1 zákona o policii *„policie může zpracovávat osobní údaje včetně citlivých údajů bez souhlasu osoby, jíž se tyto údaje týkají (...), pokud je to nezbytné pro plnění jejích úkolů.“*

[20] Především je třeba poukázat na podstatu rozdílu mezi § 65 zákona o policii a § 79 zákona o policii. V prvním případě jsou stanoveny podmínky pro odběr biologického vzorku, ve druhém pak podmínky pro jeho další zpracování. Lze souhlasit se závěrem městského soudu, nadto nijak sporným i mezi stěžovatelem a žalovaným, že odebírat biologické vzorky je možné pouze u domnělých pachatelů úmyslné trestné činnosti (přesněji osob z takových trestných činů obviněných nebo jimž bylo sděleno podezření z jejich spáchání), to ostatně jasně plyne z citovaného § 65 odst. 1 zákona o policii. Rozpor mezi nimi je v rozsahu a povaze kritérií, jejichž naplnění je nutné k dalšímu zpracovávání.

[21] Klíčovým pojmem je v tomto směru pojem „nezbytnost pro plnění úkolů“, když je třeba podotknout, že jako podmínka dalšího zpracování osobních údajů není explicitně uvedena subjektivní stránka trestného činu, v souvislosti s nímž byl biologický vzorek odebrán. Protože pojem „nezbytnost“ je pojem neurčitý, jehož význam je třeba vyplnit

konkrétním obsahem, je v projednávané věci rozhodujícím posouzení, co vše je na místě zvážit, aby bylo možné učinit závěr o oprávněnosti dalšího zpracovávání osobních údajů. Stěžovatel v tomto směru zcela pomíjí odpovědi na již jednou v projednávané věci, byť v dřívější fázi řízení a z podnětu kasační stížnosti žalovaného, posuzované otázky ze strany městského soudu. Ten totiž zastává po celou dobu konzistentní názor, že kromě subjektivní stránky trestného činu je třeba zohlednit i povahu a závažnost trestného činu, způsob jeho spáchání, okolnosti, za nichž byl spáchán, případně rovněž riziko recidivy, s čímž souvisí i posouzení osobnosti pachatele trestného činu. Z přístupu městského soudu je patrná nutnost individualizace posuzování každého jednotlivého případu za současného respektování nezbytné podmínky v podobě spáchání úmyslné trestné činnosti. Dále z jeho předchozího rozhodnutí vyplynulo zohlednění konkrétního stupně společenské škodlivosti, ať již v podobě výše způsobené újmy, mající za následek naplnění znaků kvalifikované skutkové podstaty, nebo páchání násilné trestné činnosti, jakož i povahy trestné činnosti, u níž dospěl k závěru o vysoké míře latence. Nelze nevidět, že uvedené posouzení bylo městským soudem zvoleno v návaznosti na dříve vznesené žalobní námitky samotného stěžovatele, které v konkrétních případech městský soud shledal právě s ohledem na uvedené skutečnosti důvodným.

[22] Další zpracování osobních údajů v podobě, v jaké je za zákonné považuje stěžovatel, je však dle názoru Nejvyššího správního soudu neudržitelné. Je tomu tak zejména pro absenci individualizace každého konkrétního případu (v projednávané věci u čtyř jmenovaných osob ze šesti). Pokud městský soud dříve uvedl důvody, pro něž byl postup stěžovatele shledán zákonným (a naopak rozhodnutí žalovaného nikoli), je třeba vidět, že individualizující přístup městského soudu byl podpořen i v bodech [26] a [36] rozsudku Nejvyššího správního soudu citovaného v bodu [2] tohoto rozsudku. V opačném případě by nebylo nejmenšího důvodu k odlišné právní úpravě a dikci § 65 a § 79 zákona o policii, měla-li by být jediným kritériem i dalšího zpracování osobních údajů pouze subjektivní stránka trestného činu, jež je jinak jednou z nutných podmínek již samotného sběru osobních údajů. Námitky, jimiž se stěžovatel snaží podpořit zákonnost svého postupu u čtyř ze šesti osob, jejichž vzorky DNA byly předmětem nynějšího řízení, se pak neopírají o žádné individuální prvky případu s výjimkou obecných poukazů na hrozící riziko recidivy u pachatelů úmyslné trestné činnosti, případně možnou eskalaci trestné činnosti od méně závažné k závažnější, aniž by však ve vztahu k některé z uvedených osob byly sneseny v dřívějších fázích řízení jakékoli argumenty, z nichž by bylo možné dovozovat, že takto obecná kritéria byla individualizována „na míru“ každé z uvedených osob.

[23] Uvedené platí zejména u tří shora jmenovaných osob, u nichž trestní stíhání bylo ukončeno nikoli pravomocným odsouzením, ale aplikací institutu účinné lítosti, na které je tak třeba pohlížet jako by byly nevinné, nehledě na to, že taková skutečnost není ani předmětem evidence rejstříku trestů. Oproti názoru stěžovatele Nejvyšší správní soud zastává názor, že forma rozhodnutí tu je podstatná. Stěžovatel totiž zcela účelově odhlíží od skutečnosti, že podmínkou aplikace institutu účinné lítosti není jakákoli dohoda o vině, ale pouze dodatečné splnění povinnosti, jejíž porušení je obviněnému nebo obžalovanému nikoli však ještě odsouzenému, kladeno za vinu. Na takové osoby nelze nazírat pohledem hmotného práva jako na pachatele, neboť takto je možné je vnímat až po pravomocném konstatování viny rozsudkem soudu, nikoli klasifikací takové osoby usnesením o zahájení trestního stíhání nebo v obžalobě. Jiná by mohla být situace u zastavení trestního stíhání,

kde by bylo možno vážit důvody zastavení; to však není daný případ. U osoby J. P. jako osoby sice pravomocně odsouzené pak nebyla předestřena konkrétní argumentace, jež by respektovala nutnost individualizace každého jednotlivého případu, jíž by se mohl Nejvyšší správní soud zabývat (vznesená argumentace byla nepřípustná) a stejně tak ani městský soud v napadeném rozsudku, pokud se mělo jednat o pachatele recidivujícího (tam argumentace ani vznesena nebyla).

[24] Nelze též přehlédnout, že se městský soud nijak nevymezil k tomu, zda by se muselo vždy nutně jednat o recidivu stejnorodou, či nikoli. Podstatné podle něj je, aby se jednalo o úmyslnou trestnou činnost (pro účely sběru biologického vzorku pachatele) a k tomu musí přistoupit skutečnosti, z nichž vyvstává potřeba nezbytnosti jejich dalšího zpracování, přičemž není nezbytná recidiva, jak plyne z předchozího rozsudku, pokud k tomu přistoupila jiná hlediska, jež podpořila postoj stěžovatele – např. povaha trestné činnosti či její násilný charakter. Nakonec i městský soud zmiňuje recidivu alespoň obecnou (bod 36 napadeného rozsudku), nevyjadřuje se tedy nijak k nutnosti recidivy pouze u trestných činů násilného či drogového charakteru či recidivy stejnorodé, v čemž je v souladu s rozsudkem Městského soudu v Praze, sp. zn. 10 A 30/2010, aprobovaným rozsudkem Nejvyššího správního soudu z 30. 4. 2014, č. j. 4 As 168/2013 – 40, citovaným stěžovatelem, nebo u dalších rozsudků citovaných na str. 9 kasační stížnosti. Polemika zaměřující se tak pouze na tvrzenou možnost dalšího zpracovávání osobních údajů jen u násilné či drogové kriminality se tak zcela míjí s argumentací městského soudu.

[25] Přestože sám stěžovatel v kasační stížnosti uvedl, že je třeba přihlížet ke kriminální minulosti dané osoby a dalším kritériím, u žádného ze čtyř relevantních případů (odhlédnuto od dvou, u nichž pochybení stěžovatel uznal), tak neučinil. Jeho argumentace se v projednávané věci opírala pouze o kriminologické či kriminalistické zkušenosti nebo poznatky nebo obecné poukazy na usnadnění plnění úkolu policie; to je však málo na to, aby byl odůvodněn zásah do práva na soukromí za účelem posílení prvku ochrany společnosti před pácháním trestné činnosti, jakkoli je Nejvyššímu správnímu soudu zřejmé, že role policie je nezastupitelná a v řadě případů její práce obtížná.

[26] Jakkoli městský soud nezmínil přímo princip proporcionality, nepochybně je jím napadený rozsudek prostoupen, neboť intenzitu zásahu do práv v projednávané věci dotčených osob posuzoval (zabýval se „nezbytností“ dalšího zpracování osobních údajů, což není nic jiného než posouzení trvání potřeby zásahu do práv jedince ve vztahu k plnění úkolů policie) a neshledal důvod pro upřednostnění zájmu společnosti na usnadnění úlohy policie v budoucnosti, protože nebyly předestřeny žádné konkrétní indicie, že by toho bylo třeba. Za takovou indicii nelze považovat ani obecné zařazení trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí do konkrétní hlavy trestního zákoníku spolu s dalšími závažnějšími trestnými činy. Tomu je tak právě s ohledem na nutnost individualizace, jíž bylo třeba se zabývat, což městský soud zcela v souladu se zákonem učinil.

[27] Ze shora uvedeného je zřejmé, že soudní praxe neposuzuje naplnění kritéria nezbytnosti výhradně úmyslem trestný čin spáchat, jakkoli se jedná o podmínku nutnou, má-li se jednat o další zpracování osobních údajů a nikoli pouze jejich sběr. Rovněž je nedůvodná argumentace stěžovatele, pokud sdělil, že není vyloučeno obdobné jednání v budoucnu. Logika věci je totiž opačná. Ne, že by nemělo být vyloučeno obdobné jednání

v budoucnu, aby byl odůvodněn trvajících zásah do práv jedince, ale sama osoba pachatele, způsob páchaní trestné činnosti, jeho trestní minulost a konkrétně zjištěné okolnosti musí podpořit závěr o tom, že opakování trestné činnosti naopak hrozí či je lze očekávat a uchování vzorků DNA či jiných osobních údajů je pro posouzení této hrozící trestné činnosti významné. Riziko opakování trestné činnosti či její eskalace totiž není vyloučeno nikdy, a to ani u pachatelů nedbalostní trestné činnosti. Kromě toho ne každý pachatel úmyslné trestné činnosti se dopustí recidivy, pročez je třeba učinit zcela logický závěr, že v případě takového pachatele další zpracování osobních údajů zcela jistě nezbytné pro naplnění úkolů policie nebylo. Mělo-li by být každé zpracování osobních údajů posuzováno teprve zpětně, nebylo by třeba konkrétní úpravy odlišné od samotného sběru osobních údajů. Všechny tyto úvahy pak svědčí o zákonnosti rozsudku městského soudu, který posoudil věc komplexně s přihlédnutím k nutnosti jednotlivé případy zhodnotit individuálně, nikoli paušálně, jak činil stěžovatel. Jeho závěr o naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 45 odst. 1 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů je správný.

V. Závěr

[28] S ohledem na shora uvedenou argumentaci Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná a zamítl ji (§ 110 odst. 1 s. ř. s. *in fine*).

[29] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve shodě s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., neboť žalobce ve věci neměl úspěch, žalovanému jako úspěšnému účastníku řízení pak žádné náklady spojené s tímto kasačním řízením nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. dubna 2020

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu